

2

delo življenje

3

PRED VOLITVAMI

Volitve zveznih poslancev v vse zbere Zvezne skupščine za izvolitev 1/2 vseh poslancev bodo v občinskih skupščinah na dan 9. aprila 1967. Volitve za izvolitev 1/2 vseh poslancev skupščine SR Slovenije bodo prav tako v občinskih skupščinah dne 9. aprila 1967. V veljavi je tudi odlok o razpisu splošnih volitev v občinske skupščine v tisti polovici volilnih enot, v katerih so bili izvoljeni odborniki občinskih skupščin, ki jim poteče mandatna doba leta 1967.

Volitve v občinske zbere občinskih skupščin bodo v nedeljo, dne 23. aprila 1967. Tege dne bodo neposredne volitve poslancev republiškega zbora skupščine SRS in zveznega zbora zvezne skupščine.

Volitve v zbere delovnih skupnosti občinskih skupščin bodo dne 19. aprila 1967. Tege dne bodo volitve za izvolitev 1/2 članov delavskega sveta in 1/2 članov vseh svetov delovnih enot Alpine tovarne čevljev Žiri. Pred nami so kandidacijski zbori. Na zborih bomo predlagali in potrdili kandidate in sicer:

1. kandidata za poslanca zveznega gospodarskega zbora (kandidate bodo predlagali in potrdili vsi zbori delovnih ljudi s področja gospodarstva občin Ljubljana-Siška, Ljubljana-center, Ljubljana-Vič, Vrhnika in Logatec. Izmed predlaganih in potrjenih kandidatov pa bodo občinske skupščine vseh imenovanih 5 občin dne 9/4 1967 izvolile enega poslanca gospodarskega zbora zvezne skupščine).

2. kandidata za poslanca zveznega organizacijsko političnega zbora. Volilna enota je ista kot za gospodarski zbor in bo celotni postopek enak kot za gospodarski zbor zvezne skupščine s tem, da bodo kot predlagatelji in potrjevalci kandidatur sodelovali še kulturno-prosvetni in socialno zdravstveni delavci ter delovni ljudje, ki delajo v delovnih organizacijah in drugih delovnih skupnostih v državnih organih, družbeno političnih organizacijah in društvi, razen izvoljenih funkcionarjev v predstavniških organih. Vseh 5 občinskih skupščin bo dne 9/4 1967 izvolilo poslanca zveznega organizacijsko-političnega zbora,

3. kandidata za poslanca republiškega organizacijsko-političnega zbora skupščine SR Slovenije. Kandidata bodo predlagali in potrdili zbori delovnih ljudi, tudi kulturno prosvetni, socialno zdravstveni zbori in zbori delovnih ljudi, ki delajo v delovnih organizacijah in drugih delovnih skupnostih v državnih organih družbeno političnih organizacijah in društvi na območju občin Vrhnika in Logatec. Izmed predlaganih in potrjenih kandidatov pa bosta občinski skupščini Vrhnika in Logatec v stari sestavi izvolili, dne 9/4 1967 poslanca republiškega organizacijsko-političnega zbora skupščine SR Slovenije,

4. kandidate za odbornike zbora delovnih skupnosti skupščine občine Logatec bomo predlagali in potrdili v naši volilni enoti 1 - izdelovalnica gor-njih delov lahka (to je ob-

činska VE št. 6) , v volilni enoti št. 6 (občinska volilna enota 8), v volilni enoti DE Gorenje vas za odbornike ZDS skupščine občine Škofja Loka in v volilni enoti št. 8 uprava, računovodstvo IPM in trgovina Alpina Žiri (občinska volilna enota št. 10).

na 12 volilnih enot za predlaganje in potrjevanje kandidatov ter za izvolitev polovice članov delavskega sveta in za izvolitev polovice članov svetov delovnih enot.

Predlegali, potrjevali in volili bodo:

Alpina tovarna čevljev Žiri, skupaj z IPM pa je razdeljena

VE	Ime delovne enote	volilcev	se voli v D S	se voli v svet DE
1	Izdelovalnica lahka	211	6	4
2	Izdelovalnica težka	137	2	6
3	Pomožni in vzdrž.obrati	23	1	-
4	Težke montaže 52/5	77	2	3
5	Sekalnica	51	1	3
6	Lahka montaža 52!6,7,8	199	5	6
7	Izdelovalnica Gor.vas	104	-	4
8.	Uprava, IPM in prod.Žiri	145	1	1 Brez uprave
9	Prodajalne v SR Sloveniji	48	-	3
10	Prodajalne v SR Srbiji	26	1	2
11	Prodajalne v SR Hrvaški	36	1	2
12	Prodajalne v BiH in Čr.g.	13	1	1
	S k u p a j	1070	21	35

Zbori delovnih ljudi za predlaganje kandidatov za poslance, odbornike, člane delavske-

ga sveta in svetov delovnih enot bodo predvidoma od 10. do 25/3 1967.

Drago Debeljak

=====

SAMI ODLOČAMO, KDO NAS BO ZASTOPAL V ORGANIH SAMOUPRAVLJANJA. ZATO BOMO PREDLAGALI IN VOLILI TISTE, KI BODO GLEDALI NA ŠE BOLJŠI NAPREDEK PODJETJA.

=====

NOVI PRAVILNIKI IN POMEMBNI
SKLEPI DELAVSKEGA SVETA

Na 13. rednem zasedanju, ki je bilo v petek, dne 24/2 1967 je sprejel delavski svet več pomembnih sklepov in tri samoupravne akte.

Pravilnik o varstvu pri delu je stopil v veljavo 1/3 1967. V pravilniku so določene predvsem pravice in obveznosti delovnih ljudi glede varstva pri delu v našem podjetju. Namen izvajanja varstva pri delu pa je varovati vse člane delovne skupnosti pri delu, preprečevati nezgode in poškodbe pri delu, preprečevati poklicne in druge bolezni, preprečevati utrujenost, vgrajevati varnostne naprave v stroje ter stalno pospeševati varstvo pri delu v sleherni delovni enoti in v podjetju kot celoti. Pravilnik zelo konkretno zadolžuje organe in posameznike za izvajanje in pospeševanje varstva pri delu: DS, UO, svet delovne enote, komisijo za varstvo pri delu, direktorja, vodilne, položajne in druge delavce (glej 13. člen). Za izvajanje varstva pri delu in za izvajanje samega pravilnika pa bo upravní odbor moral pripraviti in sprejeti še: navodilo o zdravstvenem varstvu, navodilo o higieni dela, navodilo o varovalnih sredstvih in opremi, navodilo o varstvu pri vzdrževanju motornih vozil in o prevozu z motornimi vozili. Sestavni del varstva pri delu v podjetju je tudi pravilnik o požarni varnosti, ki ga je delavski svet že sprejel.

Pravilnik o poslovni tajni pa določa listine in podatke, ki

se štejejo za poslovno tajnost. Poleg tega pa pooblašča delavski svet, da s posebnim sklopom določi zadeve, katerih objava bi glede na pomen za podjetje povzročilo z javno objavo škodo gospodarskim interesom podjetja. Pravilnik je stopil v veljavo 4/3 1967.

Pravilnik o nadomestilih osebnega dohodka za prvih 30 dni zadržanosti od dela zaradi nezmožnosti za delo velja od 1/3 1967. Nadomestila znašajo 80% od osnove za prvih 7 dni in 90% od osnove od 8. do 30. dne izostanka z dela, če delavec izpolnjuje predhodno zavarovanje, nasprotno pa 60% za prvih 7 dni in 70% od 8. do 30. dne od osnove, če ne izpolnjuje predhodnega zavarovanja. Nadomestilo osebnega dohodka znaša

KAKO NAJ ZAHTEVAJO, DA DRUGI
ČUVAJO NAŠE SKRIVNOSTI, ČE
JIH MI SAMI NISMO ZNALI ČUVATI
(La Rochefaucauld)

70% od osnove in gre od 1. do 15. dne izostanka z dela zaradi nege ožjega družinskega člana, če delavec izpolnjuje predhodno zavarovanje, nasprotno pa le 60% od osnove za 15 dni.

Nadomestilo osebnega dohodka zavarovancem, pri katerih je začasna nezmožnost za delo posledica nesreče pri delu, nesreče na poti na delo in z dela, znaša 70% od osnove za prvih 7 dni in 75% od osnove od 8. do 30. dne, če se pripeti nesreča po krivdi delavca, če pa se pripeti nesreča brez delavčeve krivde pa v vseh primerih 100% nadomestilo za osebni dohodek,

100% od osnove od 1. do 30. dne zaradi izostanka z dela zaradi poklicnega obolenja in 100% od osnove od 1.-30 dne izostanka z uka oziroma praktičnega pouka za vajence in učence strokovnih šol.

Za nosilce spomenice od 1941 leta in za vojaške ter delovne invalide II. kategorije znaša nadomestilo osebnega dohodka 100% od osnove od 1. do 30. dne, a za vojaške in delovne invalide III. kategorije pa 90%.

Zavarovancu se za tisti čas, ko je v stacionarnem, zdravstvenem ali kakšnem drugem specializiranem zavodu, v katerem ima nastanitev in hrano, nadomestilo zmanjša za 40% če nima družinskih članov, za 20% če ima enega in za 10%, če ima dve taka družinska člana. Zavarovancu, ki ima 3 in več takih družinskih članov, se nadomestilo ne zmanjša.

Delavski svet je sprejel tudi sklep o razpisu volitev za izvolitev polovice članov delavskega sveta in za izvolitev polovice članov svetov delovnih enot. Volitve bodo dne 19/4 1967.

Med pomembnimi sklepi je tudi določitev o 50% prispevka od izplačanih osebnih dohodkov za finansiranje strokovnega šolstva v prvih 6 mesecih leta 1967, o 50% prispevek pa bo kadrovska komisija določila za organizacijo tečajev in za polaganje izpitov delavcev podjetja.

Drago Debeljak

OB DNEVU ŽENA

Vedno se ob tem prazniku spominim praznovanj 8. marca še iz predvojnih časov - iz otroških let.

Takratna družbena ureditev ni dovoljevala praznovanje pravega pomena tega praznika, temveč so ga nam predstavljali kot materinski dan. Tudi praznovanje samo je bilo v tem smislu. V šoli so priredili proslavo, ki je imela namen osvetliti le materinstvo, nego in vzgojo otrok in skrb za njihovo brezskrbno otroštvo. V zhvalo za to smo se otroci skušali skromno oddolžiti svojim mamicam s šopkom pomladnih rož.

Že takrat sem razmišljala, da je vloga žene - matere večja, zahtevnejša in tudi težja. Pozornosti, ki smo jih jim izkazali, je bilo vse premalo za njihov trud, delo in za njihovo prizadevanje za uveljavitev enakih pravic v družbi.

Poznala sem žene, ki so trdo delale od zgodnjega jutra do pozne noči. Poznala sem žene, ki so izgubile moža in so jim ostali trije, štirje in tudi več majhnih otrok. In kako težko je bilo življenje žene - mater nezakonskih otrok, da so mogle nuditi vsaj najnujnejše svojim otrokom. Redne zaposlitve niso mogle dobiti. Bile so ženske brez pravic, zato so se morale ubadati z dninami, ali opravljati druge težeška dela. Pravno niso imele nobenih pravic zato niso mogle odločilneje vplivati na družbeni razvoj, saj niso

imele volilne pravice ne pravice javnega udejstvovanja. Velik je bil boj in veliko je bilo žrtvovanja, da so si žene pridobile pravice enakopravnosti in enakovrednosti.

Z osvoboditvijo narodov Jugoslavije je bila osvobojena tudi ženska. Pravica enakopravnosti in enakovrednosti je bila uzakonjena. Postale smo enakopravne z moškimi politično in gospodarsko. Pri volitvah odločamo s svojimi glasovi, imamo pravico biti voljene, dostopni so nam vsi poklici in službe, imamo možnost zaposlitve in s tem tudi ekonomske samostojnosti, pravico sodelovati v vseh družbenih organizacijah, v organih upravljanja delovnih in drugih organizacijah.

Da, žene smo postale enakopravne z moškimi. Včasih pa se mi le vsiljuje dvom o popolni enakopravnosti, če pomislim na dvojno ali celo trojno obremenitev delovne žene. Se vedno nosimo vse tiste drobne skrbi za družino, za otroke kot pred toliko leti naše matere, le s to razliko, da smo več ali manj ekonomsko samostojne. Skrbim nas, kam z otroci v času, ko smo na delu, kako urediti prehrano družine, da ne bo preveč čakanja po končanem delu ali vrnitvi otrok iz šole. Nimate primerne delavnice ali servisa, kamor bi dale sešiti obleko za otroke po dostopnih cenah ali kjer bi fantiču zašili strgane hlače, oprali posteljnino, v primeru bolezni v družini pa tudi drugo perilo. Vse to delo poleg redne zaposlitve današnja ženo močno obremenjuje. Marsikatera nima časa za zadosten počitek, še manj za razvedrilo, ali da bi prečitala lepo knjigo. Premalo ima časa za izobraževanje, za sodelovanje v organih up-

ravljanja in za družbeno uveljavljanje. Pravno so nam zagotovljene vse pravice, odpraviti pa bi morali še ostaneke stare miselnosti, da bi te pravice lahko tudi uveljavljale. Tu bo morala pomagati skupnost, celoten kolektiv in rešiti še to zadnje vprašanje. Zato mislim, da bi bilo prav, da bi vsi skupaj pomislili na takšne skrbi žene delavke, če ne drugače pa vsaj takrat, kadar delavski svet razpravlja o razporeditvi sredstev po zaključnem računu. Morda bi se potem našlo več sredstev za varstvene ustanove otrok, več razumevanja za uvedbo družbene prehrane in še marsikaj, kar bi bilo v korist in razbremenitev naše žene in bi koristilo nam vsem.

Članica kolektiva

MOJO MAMICO IMAM ZELO RAD

Mihec je živahen fantek, star dobra 4 leta pa sva že dobra prijateljca. Pravi mi kar "teta". Mrzlega zimskega dne pride zopet na pogovor. Na obrežku sem opazila, da mi mora povedati nekaj važnega. Prav brž me vpraša: "Teta, ali vidite kako lepe hlačke imam?" "Sej res, kako si lep!" sem mu pritrdila. Mihec pa ni bil z mojim odgovorom zadovoljen zato je nadaljeval: "Veste, mamice mi jih je sešila." "Kako pridno in dobro mamico imaš," sem se pridružila njegovim mislim, ki sem jih brala v njegovih veselih očkih. "Ja, teta, pa imam jaz svojo mamico zelo rad," je še rekel prepričevalno in odšel na sankanje.

Mihec ni vzdržal, da se ne bi

pokazal v novih hlačkah; še važnejše zanj pa je bilo to, da mu jih je sešila mamica. To je moral nekomu povedati, povedati pa je moral tudi to, da ima mamico zelo rad.

Teta

IZ KADROVSKEGA SEKTORJA

V našem podjetju je zaposleno precej ženske delovne sile. V letu 1950 je bilo zaposlenih 184 žensk od skupnega števila 566 zaposlenih. Število zaposlenih žensk se je iz leta v leto povečevalo in je bilo 1955. leta zaposlenih 203 žensk od 573 vseh zaposlenih. V naslednjih 5. letih pa se je število zaposlenih žensk hitreje povečevalo. V letih 1950 - 1955 se je število zaposlenih žensk povečalo le za 19 delavk, v naslednjih 5. letih (1955 - 1960) pa kar za 185, tako, da je bilo 1960. leta od skupno zaposlenih 799 delavcev 388 žensk. V letih 1961, 1962 in 1963 je število ženske delovne sile še vedno hitro naraščalo, saj je bilo v letu 1963 zaposlenih 473 žensk. V letu 1964 pa se že opaža zmernejše zaposlovanje delavcev in tudi število zaposlenih žensk se ni povečalo v takem številu kot prejšnja leta. V letih 1965 in 1966 pa podjetje ni povečevalo števila zaposlenih delavcev, temveč je bilo sprejetih le toliko delavcev, kolikor je bilo odpovedi dela. Tudi število ženske delovne sile se je v tem času povečalo le za 11 delavk. V letu 1966 je bilo zaposlenih 484 žensk od skupnega šte-

vila 843 zaposlenih v obratu ALPINA Žiri. Razmerje pa je: 57,4% žensk in 42,6% moških.

Od leta 1950 do 1966 leta se je število zaposlenih povečalo za 277, število zaposlenih žensk pa se je v tem času povečalo za 300.

Ker je število delavcev, za katere se je povečalo število vseh zaposlenih manjše od števila, za kolikor se je povečalo število zaposlenih žensk, je razlika v tem, da je v letu 1966 zaposlenih 23 delavcev - mo-

POROČILI SO SE:

BOLČINA STANISLAVA in FODORNIK RADO ter KENDA STANISLAV.

Iskreno čestitamo!

ških manj kot leta 1950.

Navedeni podatki se nanašajo samo na obrat ALPINA v Žireh brez obrata Gorenja vas in prodajne mreže.

Angelca Filipič

KAKO JE POTEKALO DELO OBČNEGA ZBORA SINDIKALNE PODRUŽNICE ALPINA

Občni zbor sindikalne podružnice je bil v nedeljo 26/2 1967 v mladinskem klubu. Udeležilo se ga je 66 delegatov od skupnega števila 88, kolikor je bilo izbranih. Poleg delegatov se je občnega zbora udeležil tudi predsednik občinskega sindikalnega sveta ingž Franc Godina, predstavnik krajevne organizacije ZB tov. Julij Govekar, iz našega podjetja

pa tov. direktor Izidor Rejc in predsednik delavskega sveta tov. Ivan Gluhododov.

Po uvodnih besedah in pozdravu smo izvolili delovno predsedstvo. Za predsednika delovnega predsedstva je bil izvoljen tovariš Peter Jereb, ki je nato vodil delo zбора.

Po poročilu predsednika in blagajnika sindikalne podružnice se je razvila burna razprava. Delegati so predvsem kritizirali nova določila predpisov o prispevku za socialno zavarovanje. Pripombe so bile tudi na delo republiškega sindikalnega sveta in zakej se ni nihče udeležil našega občnega z ora, čeprav smo jih povabili? Predsednik občinskega sindikalnega sveta se je v diskusiji dotaknil stanja v socialnem zavarovanju; govoril je o naših stališčih, izrečenih na občinskem sindikalnem plenumu. Pripomnil je, da smo le delno uspeli z našimi predlogi.

Vsi delegati so bili mnenja, da soudeležba v taki višini kot jo je izglasovala KSZZ Ljubljana in takih dejavov kot jih imamo, že meji na izkoriščanje delovnega človeka, česar v naši družbi ne bi smeli dovoliti.

(To je tudi moje mnenje.) Po mnenju delegatov taki odnosi do zavarovancev niso v skladu z idejami našega socialističnega humanizma. Vsi so bili mnenja, da bo predvsem prizadet naš mali človek, delavec proizvajalec. Vendar se "tovariši", ki so dolžni, da spravijo stanje v red ne zmenijo veliko za pripombe zavarovancev. Ravnaajo se po tistem starem pregovoru, ki prvi: "Psi lajajo, a karavane gre dalje." Vendar naj ne pozabijo, da imajo psi tudi zobe in kadar jih preveč razdrežiš tudi grizejo. Predvsem bi bilo treba prijeti metlo v roke

in v socialnem zavarovanju in še marsikje malo počistiti.

V tej obliki je potekal ves občni zbor. Dovolj očitno je bilo, kakšno je razpoloženje naših delavcev.

Nadalje je direktor našega podjetja govoril o težavah, katere nas tarejo in ki bodo še nastopile v tekočem letu. Omenil je tudi odnose med sindikalno podružnico in upravo podjetja. Poudaril je, da ti odnosi niso bili vedno blesteči, vendar nekih večjih sporov, ki bi ovirali delo v podjetju ni bilo. Izrazil je tudi pripravljenost za še tesnejše sodelovanje uprave in sindikalne podružnice, da bi dosegli še boljše uspehe, kajti vsi smo člani sindikata in članj kolektiva in naša življenska raven zavisi predvsem od uspeha celotnega kolektiva.

Vendar to še ne pomeni, da sindikalna podružnice še v naprej

Absolutist-razsvetljenec Jožef II je svoje mnenje o ministrih rad odkrito povedal. Njegov kancler Kaunitz mu je ob neki priliki predložil v podpis več listin. Cesar pa z eno ni bil zadovoljen in je napisal pod njo:

"Kaunitz je osel.

Jožef II. "

Na seji ministrskega sveta je kancler listino na glas prebral:

"Kaunitz je osel, Jožef drugi."

ne bo nasprotovale vsem nepravilnostim, ki bodo v nasprotju s koristim delovnega človeka. Sindikat naj še dalje brani delavce, če se kršijo njih samo-

upravne pravice in druge, ki izhajajo iz delovnega razmerja.

Na zboru smo govorili tudi o tem, da je treba več pozornosti posvetiti mladini. Mlade delavce je treba seznaniti z vlogo sindikata (tudi starejšim delavcem ne bi bilo odveč).

Tudi o rekreaciji ni bilo malo besed. Znano je, da je lani letovalo v Umagu 43 članov kolektiva na stroške sindikalne podružnice in da bo letos potrebno določiti nekaj več sredstev v ta namen.

Po poročilu nadzornega odbora, ki ga je podala tovarišica Zorka Stajer, je razvidno, da nekaj nepravilnosti ni bilo. Vendar je imel upravni odbor pripombe na pomanjkljivo poslovanje, češ, da ni v skladu s predpisi, kar je gotovo res. Vendar so temu krivi tudi objektivni razlogi (prostor, čas in p.). Vsekakor je treba poiskati prostor za nemoteno in redno delo sindikalne podružnice in to čim prej.

Delegati so dali še mnogo drugih pripomb, vendar ne bi vseh našteval, ker bi porabil preveč prostora. Pa kdaj drugič.

Na koncu je bil stari izvršni odbor razrešen in izvoljen nov, ki šteje 21 članov. Občni zbor je zadalžil novo izvoljeni odbor, da pošlje protestno pismo na KSZZ Ljubljana proti prispevku zavarovencev za zdravstvene storitve.

Tako nekako je potekal občni zbor sindikalne podružnice Alpina.

Dodatek:

Na prvi seji novega izvršnega odbora sindikalne podružnice Alpina je bila za predsednika

izvoljena tovarišica Mliner Slavka, za tajnika pa tovariš Jože Bogataj.

Bogomir Cokan

RED IN DISCIPLINA PRI POŽARU

Vsak človek ve, da je znak alarma za požar 3 minutno neprekinjeno tuljenje s sireno. Ob tem znaku se vsak zdrzne in že se prične poizvedovanje kje gori in kaj gori. Vsak pomisli najprej na svoj dom.

Če je požar na delovnem mestu v tovarni, je vse drugače. Delavci in delavke zapuščajo svoja delovna mesta v drugih oddelkih po nepotrebem. Če gredo iz oddelka samo delavci gasilci, to že zadostuje. Imeli smo primer, da je delavka zapustila svoje delovno mesto brez premisleka, pustila vključen stroj, vzela svojo torbico in odhitela po stopnicah ter delala paniko še med ostalimi tovarišicami. Ko je prihitela na dvorišče, se je spomnila na svoj plašč v garderobi. Hotela se je vrniti v zadimljeni prostor. Podatki, ki smo jih zahtevali od nje, se niso ujemali z leglom požara. Požar, do katerega je prišlo v kleti, je povzročal veliko dima. Ta se je razširil po hodniku tovarne v podstrešje. Mi pa smo dobili podatke, da gori v tretjem nadstropju. Če so podatki netočni lahko pride do zmede pri gasilcih, ker morajo preusmeriti ves del napada drugam. Zato naj bodo vsi delavci in delavke na svojih mestih v oddelku, samo gasilci naj zapuščajo svoja delov-

na mesta. Če se požar širi v oddelku pa naj ljudje, ki so odveč, zapuščajo svoja delovna mesta po stopnicah. Nikakor ni dovoljeno v takem trenutku uporabljati dvigalo ali celo skakati skozi okno. Dvigalo se lahko ustavi v mednadstropju. Možno je, da se napolni z dimom in se ljudje zadušijo. V takem primeru nimogoče ljudi rešiti, če električar ne more priti v strojnico in popraviti dvigalo. S skokom skozi okno pa lahko pride do najhujše nesreče. Ker je gasilska tehnika in taktika reševanja po vrvi zelo zanesljiva in hitra, se ni treba bati, da bi kdo ostal v oddelku, če bo upošteval vsa navodila, ki mu jih dajo gasilci. V slučaju, ko je v prostoru polno dima, imamo še prostor za ljudi, ki lahko počakajo krajši čas. Če se vležejo na tla, imajo še zrak za dihanje brez dima; to je plast zraka, ki ga zbije k tlom in ta plast je debela od 20 - 30 cm. V tej plasti lahko počakamo še kakšen krajši čas.

V prostoru, v katerem gori, naj se čim manj odpirajo vrata ali okna, da ni dotoka svežega zraka. Ostale prostore pa je treba takoj zračiti s križno ventilacijo tako, da odpremo okna na obeh straneh.

Če je požar v zaprtem prostoru, to je v pisarnah ali manjših delavnicah, če se v njih ne dela, je treba počakati na gasilce, da se pripravijo za vdor v prostor. Pri tem vdoru lahko pride pri nevesčem človeku do poškodb. Če v prostoru tli, ker je premalo zraka, se nabere plini, ker pa primanjkuje kisika, ne morejo popolnoma zgoreti. Faziti je treba, da ne odpremo vrat. V trenutku, ko jih odpremo, se pomešajo gorljivi plini z zrakom in nastane tako

imenovana eksplozija ali bu-tajoči plamen, ki lahko ne-ve čega človeka opeče ali tre-nutno oslepi.

V tem sestavku sem hotel prikazati samo delno zadimlje - nje prostorov in prve korake, ki so potrebni pri požaru.

Franci Poljenšek

Delavci podjetja so večkrat spraševali, ali so vesti o tem, da bodo imeli graditelji zasebnih stanovanjskih hiš v letošnjem letu pri gradnji nekatere ugodnosti, resnične. Zato smo prosili gradbeno podjetje v Žiri za pojasnilo o tej zadevi. Prejeli smo sledeči sestavek:

GRADNJA ZASEBNIH STANOVANJSKIH HIŠ

Gradbenemu podjetju "REMONT GRADNJE" Žiri je v letu 1967 dana možnost, da pri graditvi zasebnih stanovanjskih hiš nudi zasebnim investitorjem nekatere ugodnosti.

Precejšnje stroške je doslej graditeljem predstavljalo plačilo prometnega davka pri nakupu raznega gradbenega materiala, če so hiše gradili v lastni režiji. Organizacija nabave in prevozov materiala ter iskanje strokovne pomoči med izvajanjem gradnje je tudi oviralo hitrejše napredovanje gradbenih del.

Veljavni predpisi o prometnem davku na gradbeni material dovoljujejo gradbenim podje-

tjem, da kot izvajalci graditve zasebnih zgradb ali samo graditve posameznih faz gradnje investitorju ne zaračuna vajo prometnega davka na gradbeni material, ki ga dobavi samo podjetje. Ta davek znaša različno po vrstah materiala 20% in 23,5%. Vsled tega se je podjetje Remont gradnje odločilo, da zasebnim investitorjem, ki bodo oddali dela podjetju, dobavi potreben material, predvsem osnovni gradbeni material kot je betonsko železo, cement, apno, navadna zidna opeka, zidne opečne bloke (BH 4, votlak itd.), rapid in monta strope, po možnosti tudi salonit kritine, betonski pesek, pesek za malto itd. Pri tem ni nujno, da investitor odda podjetju kompletno vse neizvršena dela pač pa po dogovoru o obsegu del. Investitor lahko sodeluje pri delih po svojih zmožnostih, n. pr. opaženje betonskih konstrukcij, krivljenje železa, naprava malte in pomoč zidarjem, tesanje in vezanje ostrešja itd.

Smatra se, da bi s koriščenjem nakazanih ugodnosti graditelji zasebnih stenovanjskih hiš prihranili določene stroške in uspešneje napredovali z začetnimi gradnjami. Natančnejše informacije o opisanih možnostih sodelovanja nudi podjetje Remont gradnje Žiri vsem zainteresentom v svoji pisarni.

Tone Grošelj

V VSAKEM IZMED NAS SO RAČUNI, NAČRTI, KATERE MI IMENUJEMO UPANJE.

Platon

SKLEPI SKUPŠČINE KSSZ

Skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev v Ljubljani je z veljavnostjo od 1/3 1967 dalje sprejela te sklepe:

1. Delavci bodo morali plačati obvezen prispevek k stroškom za obisk zdravnika na bolniškem domu, opravljen na zahtevo zavarovanca delavca in znaša 500.- S din,
2. Obvezen prispevek 5 din 1.000.- je za prevoz z reševalnim avtomobilom za vsak prevoz v zdravstveni zavod, iz enega zdravstvenega v drugi zdravstveni zavod in iz zdravstvenega zavoda. Obveznega prispevka za prevoze z reševalnimi vozili ne plačajo zavarovanci, delavci v primeru prevoza v zdravstveni zavod:
 - a) če gre za življenjsko nevarne poškodbe,
 - b) za nalezljive bolezni, za katere je obvezna prijava,
 - c) za duševne bolezni, če je bolnik nevaren za okolico.Prispevka tudi ne plačajo za varovane osebe, pri katerih je prevoz potreben zaradi življenjsko nevarnega bolezenskega stanja, če to ugotovi zdravnik, ki odredi prevoz in tiste zavarovane osebe, ki se same ne morejo gibati ali se le težko gibljejo, če prevoz z reševalnim vozilom odredi zdravnik zaradi kontrole zdravstvenega stanja.
3. Delavec mora plačati vse stroške za vse preglede in za zdravljenja, če se zdravi zaradi akutnih zastrupitev z alkoholom, nastale v prvih

24 urah po sprejemu v zdravstveni zavod.

4. Obvezen prispevek pri pregledu v specialistični ambulanti zaradi ugotavljanja zdravstvenega stanja znaša S din 500.-. Zavarovana oseba pa ne plača prispevka za nadaljnje specialistične preglede, kadar jo zdravnik specialist ob prvem pregledu zaradi ugotovitve zdravstvenega stanja pošlje na takšne preglede k drugim specialistom. Če pa zavarovana oseba (delavec) pri pregledu ne predloži predpisane napotnice, znaša obvezen prispevek toliko, kolikor znašajo vsi stroški tega pregleda. Torej plača vse stroške. Plačila obveznega prispevka so oproščene:

- a) osebe, ki prejemajo pokojnino, manjšo od vsakokratnega mesečnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov,
- b) socialni podpiranci in vojaški vojni invalidi.

5. Obvezen prispevek pri dovoljenem splavu, kadar ni podana medicinska indikacija in obvezen prispevek v primeru začete nedovoljenega splava, če takšen splav dovrši ginekološki zavod znaša S dinarjev 10.000.-.

6. S 1/3 1967 je stopil v veljavo republiški zakon o višini dohodkov gospodinjstva za določitev pravice otroškega dodatka. Do otroškega dodatka niso več upravičeni:

- a) vsi dosedanji upravičenci, ki imajo mesečni dohodek večji od S din 50.000.- na člana gospodinjstva,
- b) vsi dosedanji upravičenci, ki imajo mesečne dohodke večje od S din 40.000.- na člana gospodinjstva, če ima gospodinjstvo tudi do-

hodke iz kmetijske dejavnosti in od samostojnih dejavnosti ali druge prispevkom in davkom zavezane dohodke.

Mesečni znesek dohodka iz delovnega razmerja se ugotavlja na podlagi izplačil, ki so jih upravičenec in člani njegovega gospodinjstva prejeli v preteklem letu, ne glede na to, na kateri čas se izplačilo nanaša.

Jože Peternelj

ZADNJA KMEČKA OHCET NA
ŽIROVSKEM

Nadaljevanje in konec:

Dolg spreved vriskajočih svatov je zavil proti stari cerkvi, ki je bila nedaleč na majhnem hribčku. Godci smo veselo godli. Za nami sta stopala drug in nevesta, za njima pa ženin in družica, za njimi pa dolga vrsta svatov.

Že za prvim ovinkom nam je prišel nasproti majhen, bosonog deček. Ta je dobil nevestino darilo.

Nedaleč od vasi so pričakali fantje in so nam "gradili". Sredi poti so imeli postavljeno mizo, in na njej nekaj vina. Brez brige za nas, so se igrali in delali. Godci smo se pri mizi ustavili. Fantje so začudeno gledali po naši svatovski družbi. Delali so se, kakor da so šele sedaj spoznali našo namero.

"To pa ne bo šlo tako gladko," so se oglasili. Začelo se je prerekanje in barantanje. Fantje so zahtevali za nevesto veliko odkupnino, svatje pa so se branili. Ženin je bil običajno brez besede. Ker pa le ni bilo baran-

tanja konec, je moral ženin od šteti fantom nekaj tisočakov. Segli so drug drugemu v roke in nalili vina. Nato so odstranili mizo in odšli smo proti cerkvi. Okrog cerkve se je nabralo nekaj radovednežev. Za cerkvijo so začeli fantje streljati z možnarjem. V zvoniku pa so veselo potrkavali. Godci smo prenehali igrati. Svoja glasbila smo odložili v mežnji. Že pri prvih smo godci smuknili v cerkev in po stopnicah na kor. Na koro so bili zbrani pevci. Pevovodja je pritisnil na tipke starih orgel in zadonela je pesem. Proti oltarju sta počasi stopala ženin in nevesta, za njima pa drug in družica. Pred oltarjem so vsi skupaj pokleknili. Iz zakristije sta prišla župnik in mežnar. Župnik je odprl poročno knjigo, obrnil nekaj listov, dvignil glavo in glasno dejal: "Ženin in nevesta! Prišla sta, da tukaj pred Bogom skleneta sveti zakon in živita skupaj, dokler veju smrt ne loči. Darovala se bosta drug drugemu, oba skupaj pa svojim otrokom, Mož bodi poglever družine, žena pa mora biti možu pokorna." Bral je še nekaj, potem pa z zvišenim glasom vprašal: "Vprašam tebe, ženin, ali hočeš tu navzočo nevesto za svojo ženo?" "Hočem" je polglasno dejal ženin. Prav tako je vprašal tudi nevesto. S temi besedami je bila poroka sklenjena. Po končanem cerkvenem opravilu smo se spet zbrali pred cerkvijo. Spet smo se postavili v dolgo kolono in vriskaje odšli domov. Odšli smo k sosedu in najprej tam zaplesali nekaj viž. Zakaj je to dobro, nihče ni vedel povedati. Dejali so mi le, da je to taka navada.

Po nekaj plesih smo odšli na nevestin dom. Tu je bilo že vse pripravljeno za veliko kmečko ohcet. Svatje so posedli okrog dolge mize, ki je segala po dolžini hiše in počez. Godci in furmani smo posedli pri majhni mizi ob peči. Ko je bilo vse pripravljeno za večerjo, se je dvignil starešina, se prekrižal in začel moliti. Po molitvi je bila večerja. Po večerji se je izza mize dvignil gospod župnik, ki je bil običajno tudi na ohceti. Imel je krajši govor in zaželel ženinu in nevesti mnogo sreče in zdravje, predvsem pa veliko družino. Po župnikovem nagovoru smo godci poskočno zagodli. Vsi svatje so šli plesat. Le ženin in nevesta sta čakala polnoči. Opolnoči smo godci napovedali soloples in zagodli za ženine. Zaplesal je, potem pa se nam je ponosno oddolžil s celim tisočakom. Potem je bil še soloples za druga in družico, starešina in teto. Opolnoči je župnik običajno odšel domov, ženin in nevesta pa sta šla za nekaj časa počivet. Svatje so se vedno bolj vrteli in navijali godce do zadnjih moči.

Po hrupni noči se je končno le zdanilo. Svatje in ženin so odšli v cerkev k maši, godci pa smo se ta čas malo odpočili. Po maši se je ohcet nadaljevala do srede dopoldneva. Potem pa se je vse vesela svatovska družba naložila na vozove in z godbo in vriskom odpeljala v Žiri na ženinov dom. Na vsej poti smo bili v središču pozornosti. Ob prihodu na ženinov dom ni manjkalo radovednežev. Ženinov oče in mati, ki sta že pred nami odšla domov, sta nas pričakala na pragu ženinovega doma. Pred vrati sta imela

majhno, z belim prtom pogrnjeno mizico. Na mizi pa liter vina in dva kozarca. Spet smo se zvrstili in šli mimo matere in očeta. Obstali smo in prenehali igrati. Tudi ženin in nevesta sta obstala pred belo pogrnjeno mizo. Mati je ponudila korazca s pijačo. Ženin in nevesta sta izpile do dne. Potem pa sta jima oče in mati segla v roke z besedami: "Bog vama daj sreče!" Po teh besedah je oče odmaknil mizo in dal mladima dvema prost vhod. "S tem postajeta nova gospodarja," je zvišeno dejal že močno upognjeni oče. Stopili smo v vežo, najprej oče in mati, nato ženin in nevesta, za njimi pa godci in svetje. Besedo je povzela mati. Odprla je prva vrata in ponosno dejala:

"Glej, nevesta, tu bo tvoje mesto, tu je peč, da si boš pekla kruh za svojo družino."

Odšla je naprej in pri vsakem bolj pomembnem predmetu pri katerem jemati preživela precejšen del svojega življenja, se je spet ustavila in dejala:

"Tu boš delala to in to."

Ko smo tako obšli vse prostore, smo spet posedli za mize in spet se je nadaljevala ohcet. Proti večeru se je končno le končalo. Izza mize se je dvignil starešina. Naznanil je svatom, da se ohcet zaključuje. Zmolil je nekaj očenašev za srečo v novi družini. Za konec ohceti je starešina povedal še račun, ki je znesel nekaj tisočakov. Svate so plačali, se veselili po slovili in odšli na domove.

Kmečka ohcet je bil praznik za vso vas in še za okolico. Okoli nje so imeli vaščani dovolj snovi za vesele razgovore in spomine.

Š P O R T

POROČILO O PRVENSTVU SLOVENIJE V JUDU za mlajše in starejše mladince

Prvenstvo bi moralo biti v Žireh, zaradi slabih prometnih zvez pa je bilo predstavljeno v Maribor. Judo klub Alpina je na tekmovanje poslal 8 mladincev, od katerih sta se samo dva že borila na blazini za točke. Uspeh, ki so ga dosegli mladi in neizkušeni borci, je zadovoljiv. Naše tekmovalce je spremljal nesrečen žreb. Že v prvih kolih so dobili nasprotnike, ki so poznani v slovensko - hrvaški in slovenski judo ligi. Ne glede na to so se borili dobro, toda prva mesta so pripadla bolj izkušenim in rutiniranim borcem. Prepričani smo, da se bo z vstrejnim treningom bilanca drugo leto obrnila v našo korist. Med našimi judoisti sta se Žakelj Bojan in Padovec Boro kvalificirala za državno prvenstvo v Beogradu. Zaradi prevelikih stroškov inpoškodb pa jih na to preizkušnjo nismo poslali.

Tone Mlaker

TEKMOVANJA SMUČARJEV

V nedeljo, dne 26. februarja je bilo kljub pomanjkanju snega prirejeno meddruštveno tekmovanje v skokih na skakalnici v Novi vasi. Ker daleč na okoli v tem času ni bilo tovrstnih tekmovanj je bil odziv na vabila kar precejšen in tako je bila tudi večja medsebojna konkurenca. Tekmovanja so se udeležili tekmovalci iz Logat-

ca, Vrhniko in Cerkna. Omeniti je treba, da imajo tekmovalci iz Logatca dosti boljše pogoje za treninge na kvalitetni 50-metrski skakalnici, zato so tudi njihovi člani zasedli večino boljših mest. Naša skakalnica pa je zaradi svojstvenega profila zelo težavna za vadbo;

na njej se sploh ne da prikazati nekatere osnovne prvine skoka. Vseeno pa so nekateri naši skakalci pokazali veliko sposobnosti in z dodatkom borbenosti med tekmovaljem dosegli prav dobra mesta. Nastopilo je 37 tekmovalcev. V nadaljnjem prikazu pa bomo navedli le zasedbo članov Alpi-
na kluba:

Člani:

1. mesto	Sovan Janez	Logatec	205.8	točk
2. "	Giacomelli Franc	Enotnost	203.5	"
3. "	Kunstelj Vinko	Vrhnika	197.1	"
5. "	Jereb Rado	Žiri	180.7	"
6. "	Gladek Dušan	"	197.4	"
7. "	Pečelin Alojz	"	171.3	"
8. "	Albreht Edo	"	171.2	"
10. "	Jereb Matija	"	158.7	"
13. "	Bačnar Tone	"	151.4	"

Tekmovalo je 13 skakalcev.

Starejši mladinci:

1. mesto	Marolt Božo	Logatec	183.7	točk
2. "	Pivk Janez	Logatec	175.7	"
3. "	Lukančič Vinko	Žiri	171.3	"

Tekmovalo je 6 skakalcev.

Mlajši mladinci:

1. mesto	Dostrek Janez	Logatec	184.0	točk
2. "	Marolt Božo	"	182.2	"
3. "	Kavčič Milan	Žiri	172.9	"
4. "	Jereb Marjan	Alpina	171.0	"

Tekmovalo je 6 skakalcev.

Starejši pionirji:

1. mesto	Marolt Edo	Logatec	173.2	točk
2. "	Mlakar Marko	Logatec	170.0	"
3. "	Regberger Slavko	"	161.4	"
4. "	Poljanšek Janez	Alpina	146.7	"
5. "	Zakelj Miro	Alpina	136.5	"

Tekmovalo je 6 tekmovalcev

Mlajši pionirji:

1. mesto	Turk Mitja	Logatec	164.4	točk
2. "	Menart Janez	"	161.9	"
3. "	Stucin Igor	Alpina	154.3	"

Tekmovalo je 6 skakalcev.

Preteklo nedeljo je bilo smučarsko prvenstvo v alpskih disciplinah usnjarjev in čevljar

jev na smučiščih pod Storžičem nad Tržičem. Kakor vsako leto so se tudi tokrat tekmovalja

udeležili člani našega smučarskega kluba. Tekmovalna proga pa je bila zelo težavna, strma in ledena in tudi konkurenca je bile letos zelo močna. Tekmovanje je bilo za posameznike in ekipno. Zaenkrat imamo le podatke, da je naša ekipa dosegla zelo dobro 3. mesto, takoj za ekipo Peko I in Peko II iz Tržiča. V naslednji številki, ko bomo že prejeli podrobne rezultate tega tekmovanja, bomo le-te objavili.

Tomaž Justin

Na željo bravcev bomo uvedli novo rubriko KUPIM - PRODAM. V tej rubriki bodo člani kolektiva in drugi lahko objavili razne oglase o nakupu, prodaji in zamenjavi raznih predmetov.

Oglase z naslovom bo sprejemalo uredništvo. Krišpevek za oglas je 4.- N din.

KUPIM - PRODAM - KUPIM - PRODA

Prodajam italijansko naylon prevleko za sedeže avtomobila Zastava 600 ali 750.

Ernest Mlekar
Stara vas 51

RESITEV KRIŽANKE št. 8

Vodrovno: 1. EMANCIPACIJA, 11. MAMA, 12. NOTAR, T, 13. PRIJATELJ, 15. RA, 16. IT, 17. KRETANJE, 19. RI, 20. URAR, 21. NAUK, 22. INTERES, T, 23. PSI, 25. OPAS, 26. ITI, R, 28. KORK, 30. SKUTA, 32. RB, 33. ERIK, 35. MED 36. IDEJE, 37. UPOR, 39. TA, 40. SALTAR, 42. IR, 43. ELZEVIR, 44. CIR, I 45. IT, 46. IST, 47. ZENIT, 49. EVA.

VPRASANJA - PREDLOGI - PRIPOMBE

Tov. urednik !

Ne najdem se. Sploh ne vem, po kateri strani ceste naj grem, da bom šel po pravi strani. Mi lahko daste nasvet ?

Deslevo

Tovariš Deslevo ! V uredništvu vam nevodil, po kateri strani ceste naj hodite, ne moremo dati. Za pojasnilo bomo prosili pristojni organ, to je LM in ga posredovali v prihodnji številki glasila.

Uredništvu !

Gradim hišo, pa me zanima, ali bo možno dobiti letos v našem podjetju kaj stanovanjskega posojila.

Dom

Delavski svet podjetja o stanovanjski politiki v letošnjem letu še ni razpravljal in odločal. Lansko leto je o tem sklepal v aprilu in verjetno tudi letos ne bo prej.

"DELO, ŽIVLJENJE" je glasilo tovarne čevljev ALPINA ŽIRI.

Ureja ga uredniški odbor:
Konrad Peternelj,

Jože Peternelj,

Silva Burnik,

Ernest Mlekar,

Magda Cadež,

Alfonz Zajec, odgovorni urednik

Majda Trček, glavni urednik

Izhaja mesečno. Naklada 900 izvodov.

Žiri, 15. marca 1967

Pred leti, ko so odkrili spomenik pisatelju Ivanu Tavčarju na Visokem, takrat smo še lahko videli že sedemdesetletno, a še zmerom s korakom mlade žene, pesnico LILI NOVY. Kmalu nato pa nič več. Umrle je prav na Dan žena. Devet let je od tega. Nič več nam ne poje in prevaja. In prev zaradi tega smo izbrali to pot njeno lepo pesem, da tako počastimo njen spomin.

V S E T E Č E

Vse teče, nič se ne povrne
in nič ne pride več nazaj;
nikoli val se ne obrne,
sijoča zvezda se utrne,
v temi zgubi se njen sijaj.

Mi vsi smo kakor na palubi
in plovemo v neznano stran;
zato trenutka ne izgubi
in, kar s teboj potuje, ljubi,
doklèr ti svetli čas je dan.

Predana bitja glej, otroke,
mladost, ki vre in ki trpi;
glej trud možá, glej stare rôke
in luč ljubezni pregloboke:
glej svoje matere oči.

Še kar se tebi v prsih skriva,
vse: up in borbo, strast, bridkóst,
kar hraniš kakor dobra njiva,
kar mēdlo v tebi se prelive,
vse glej in ljubi vso skrivnost.

A glej na vse kot iz daljine,
kot da že nič več tvoje ni,
kot da bi gledal na spomine,
na ladjo, ki s teboj izgine,
na luč, ki se v meglì gubi.